

Triin Laisk

- Triin on tegelenud naiste viljakuse ja viljatuse geneetilise tausta uurimisega alates 2006. aastast
- 2015. aastal kaitses Triin Tartu Ülikoolis doktorikraadi arstiteaduses
- Hetkel töötab ta Eesti Geenivaramus reproduktiivgenoomika teadurina ning uurib koos Oxfordi ülikooli teadlastega raseduskatkemiste geneetikat

Kas geenitest ennustab varast menopausi?

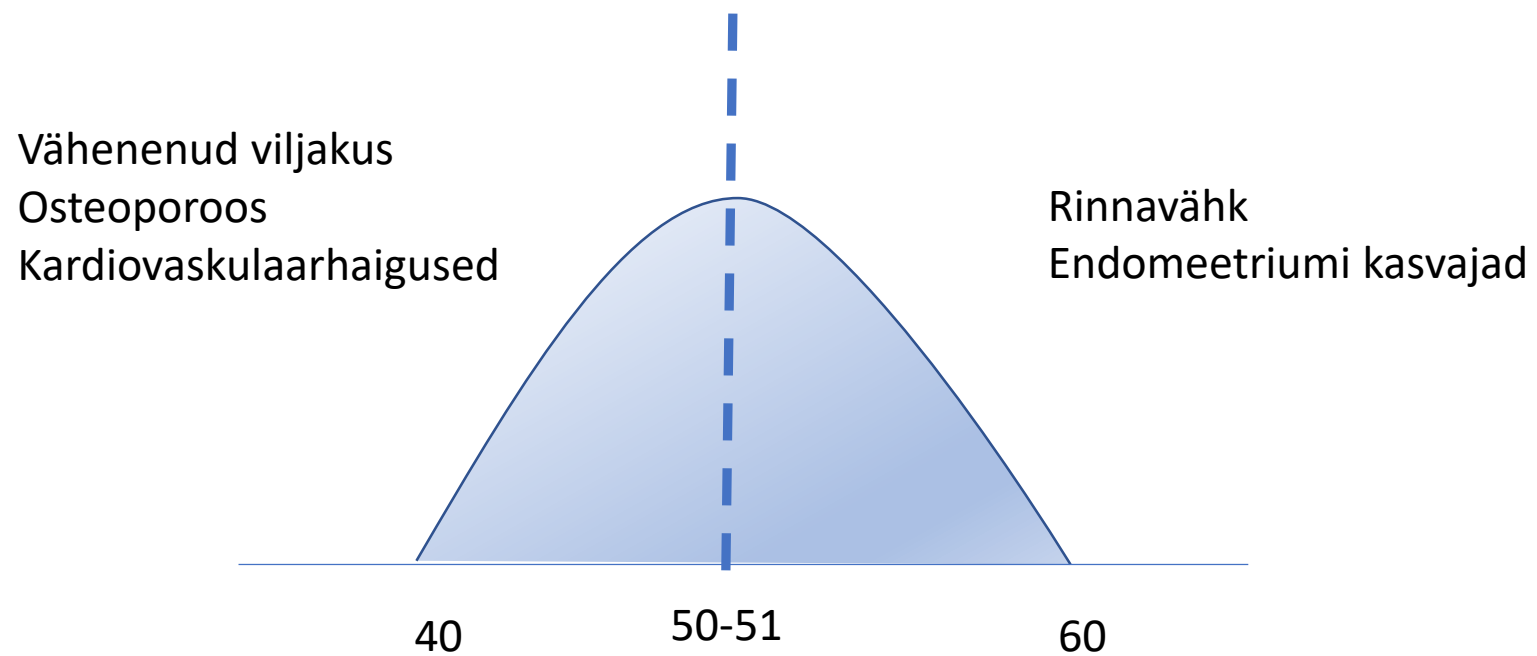
Triin Laisk

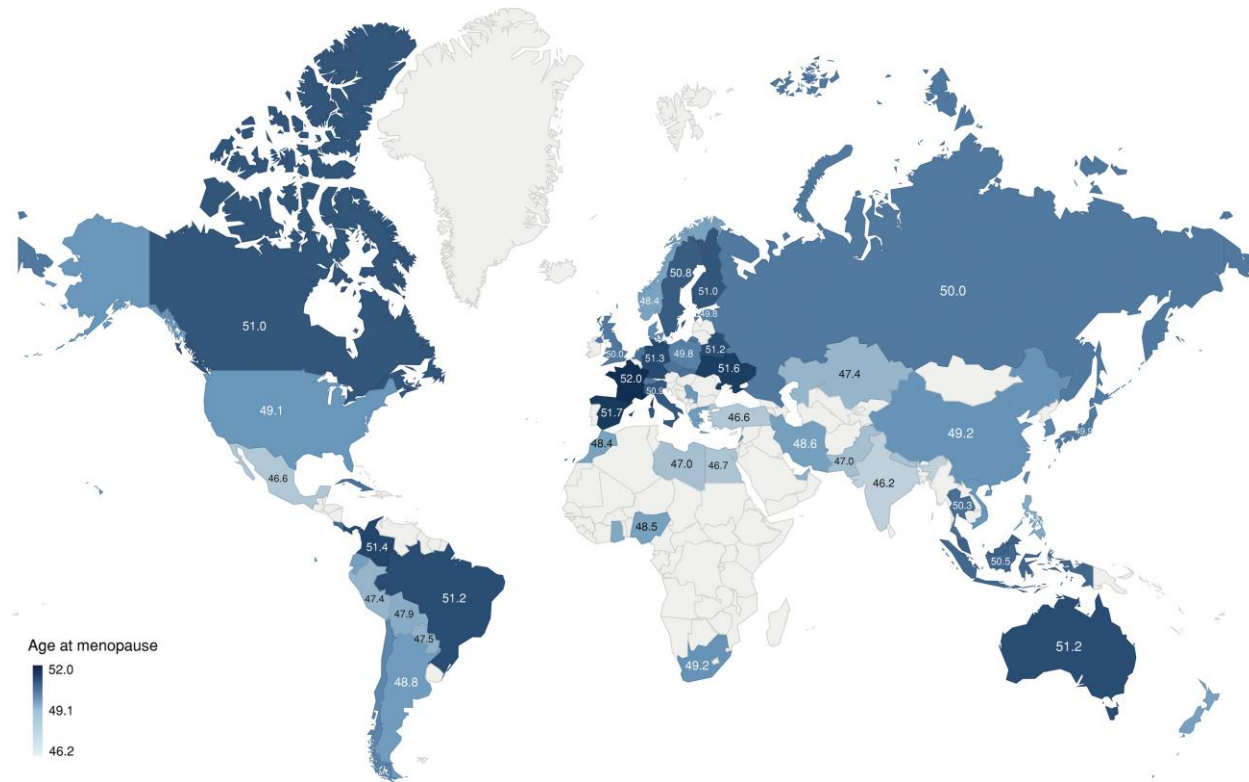
Reproduktiivgenoomika teadur

Genoomika instituut, Tartu Ülikool

Märts 2019

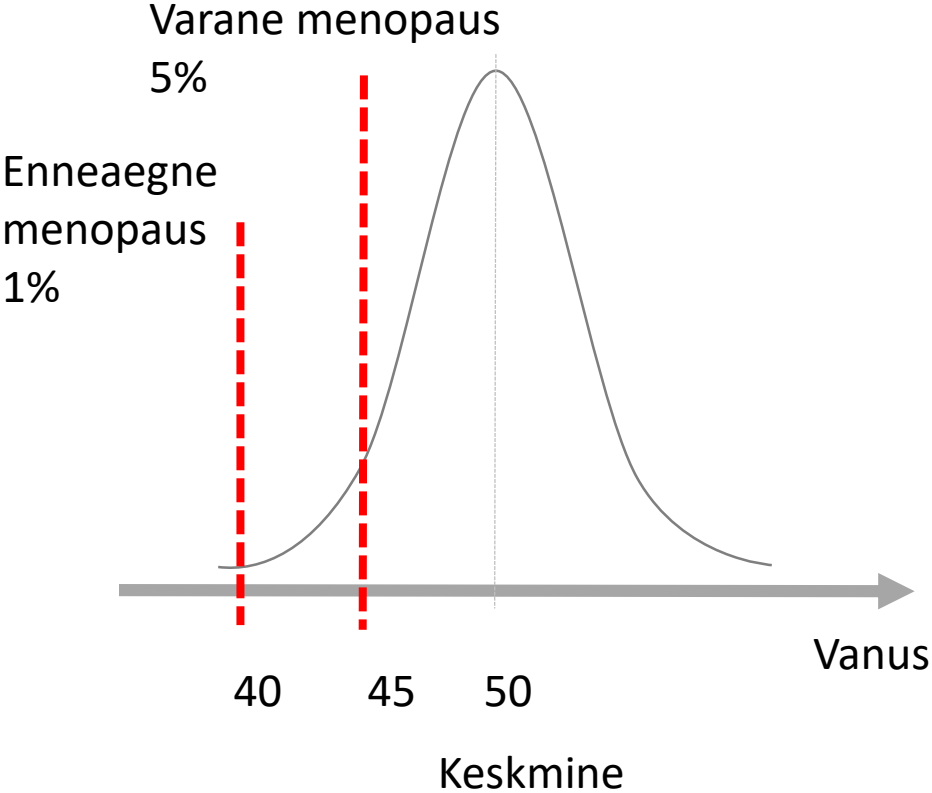
Menopaus

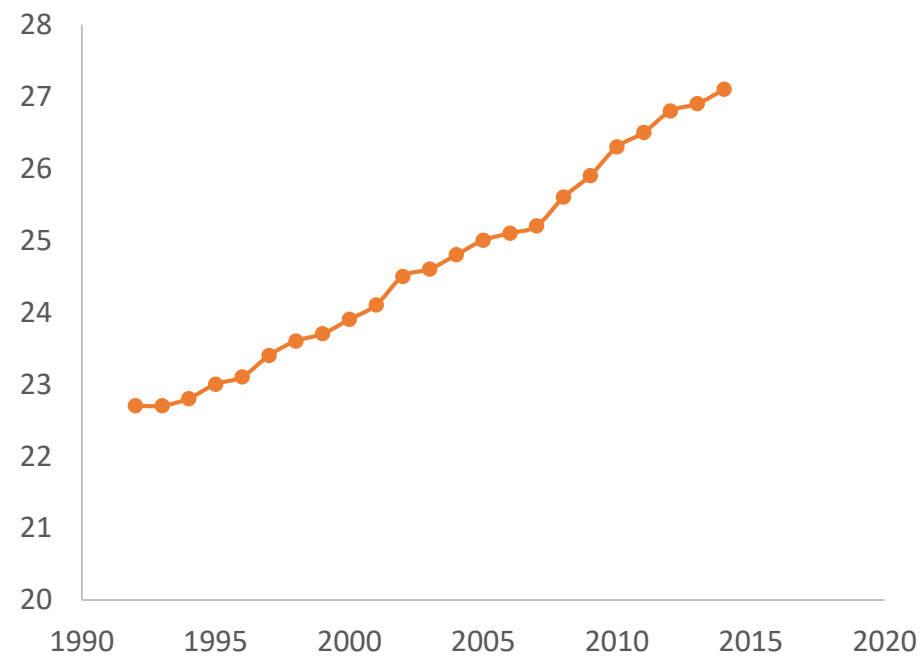

From: Demographic and evolutionary trends in ovarian function and aging
 Hum Reprod Update. 2018;25(1):34-50. doi:10.1093/humupd/dmy031

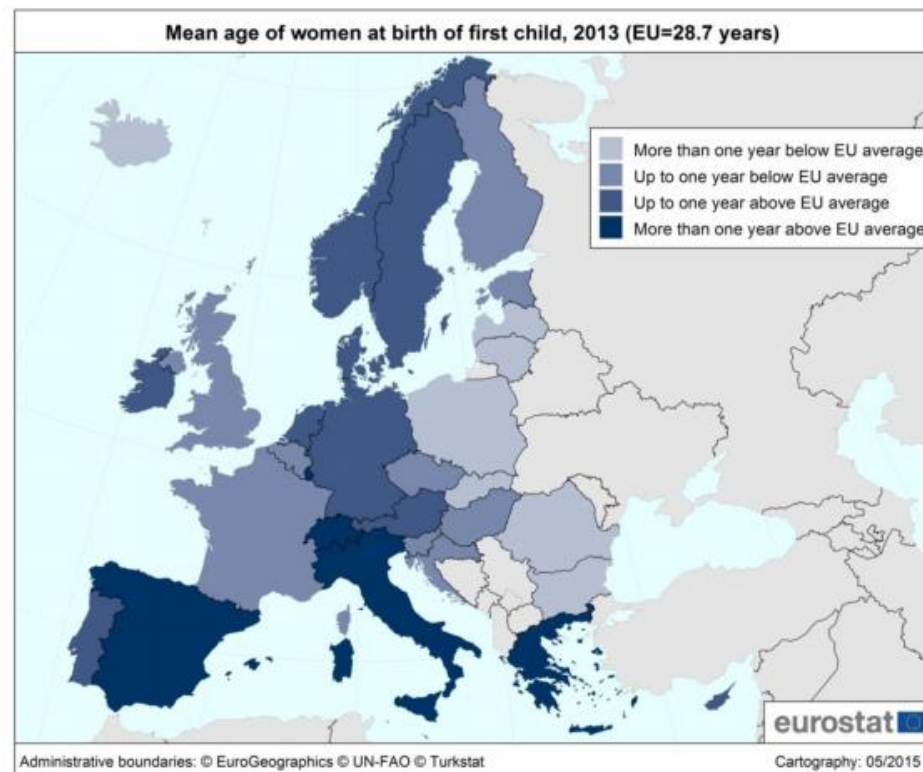
Reproduktiivne vananemine

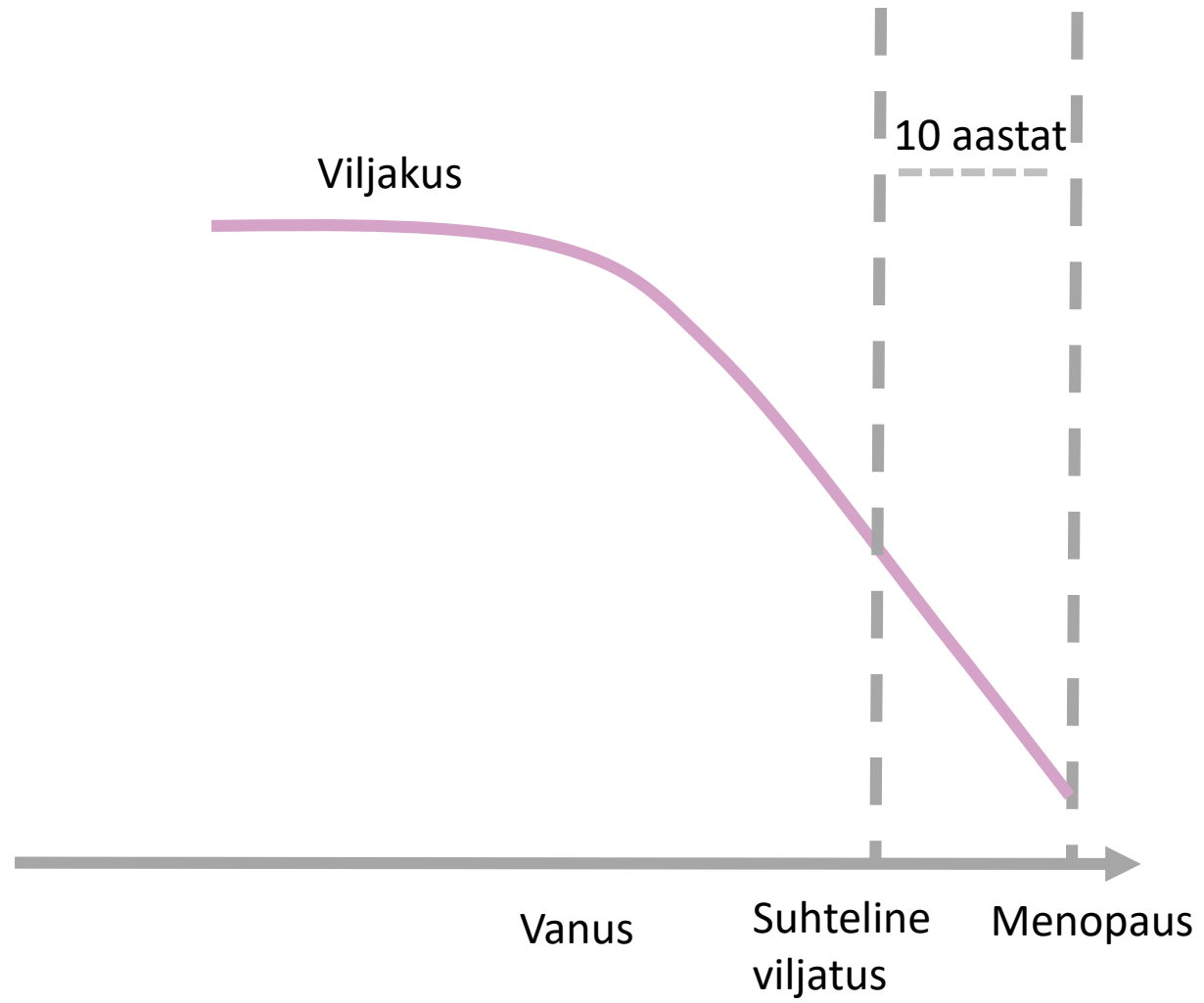

Esmasünnitajate vanus - Eesti

Esmasünnitajate vanus - Euroopa

Markerid menopausi alguse ennustamiseks

Vanus

Hormoonmarkerid:

- FSH
- AMH

Folliiklite hulk munasarjas

Ema vanus menopausi ajal

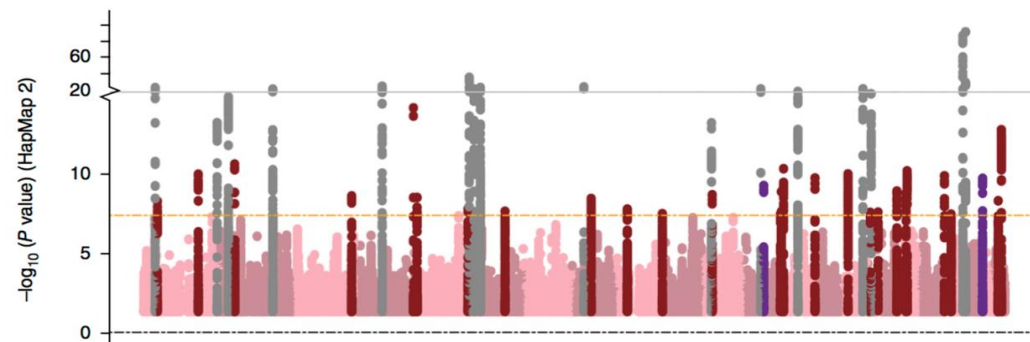

Menopausil tugev geneetiline komponent

ARTICLES

nature
genetics

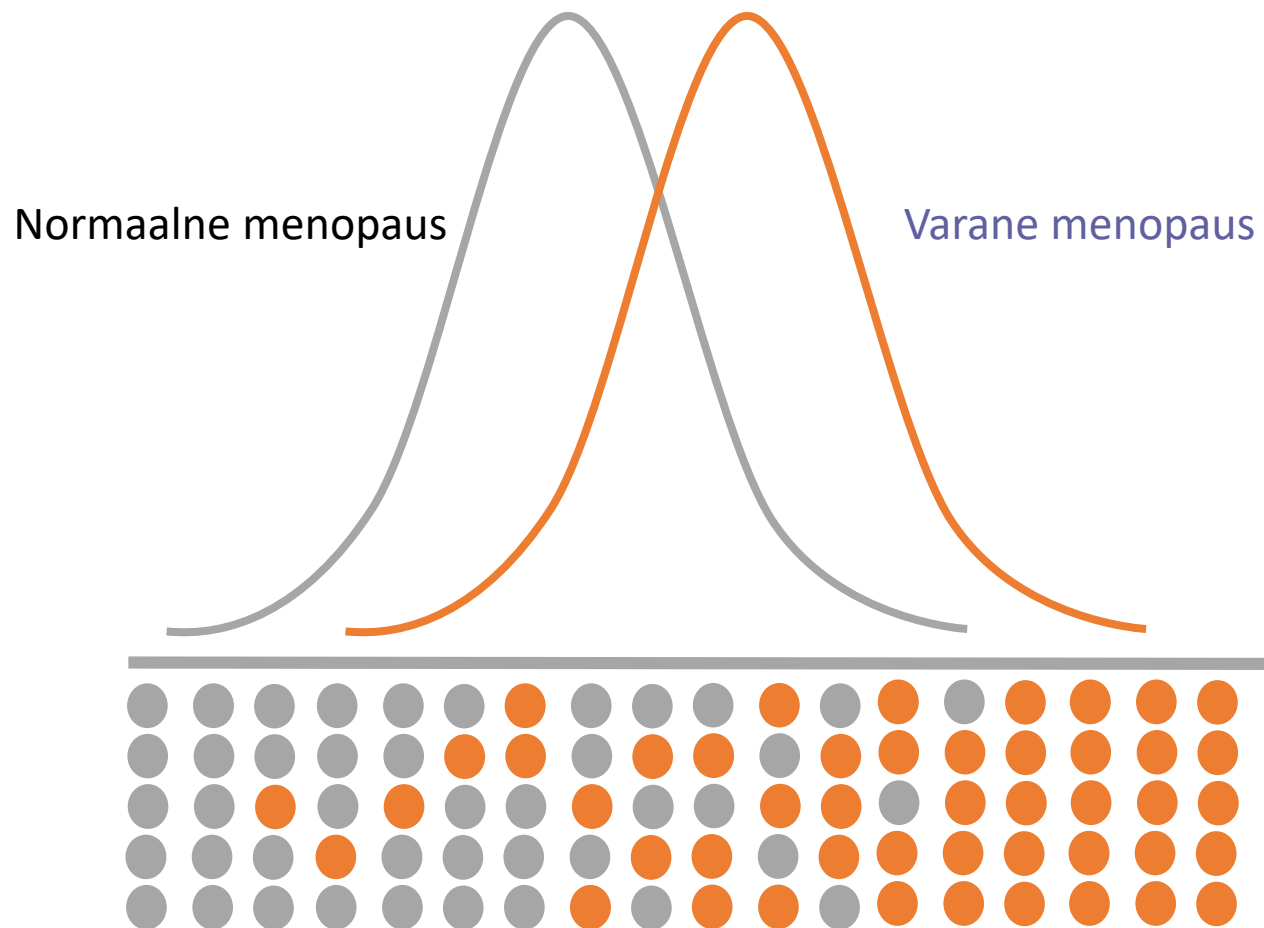
Large-scale genomic analyses link reproductive aging to hypothalamic signaling, breast cancer susceptibility and BRCA1-mediated DNA repair

(Day et al 2015)

**Kas geneetilist infot
saaks kasutada varase menopausi riski
hindamiseks?**

Geneetiline riskiskoor

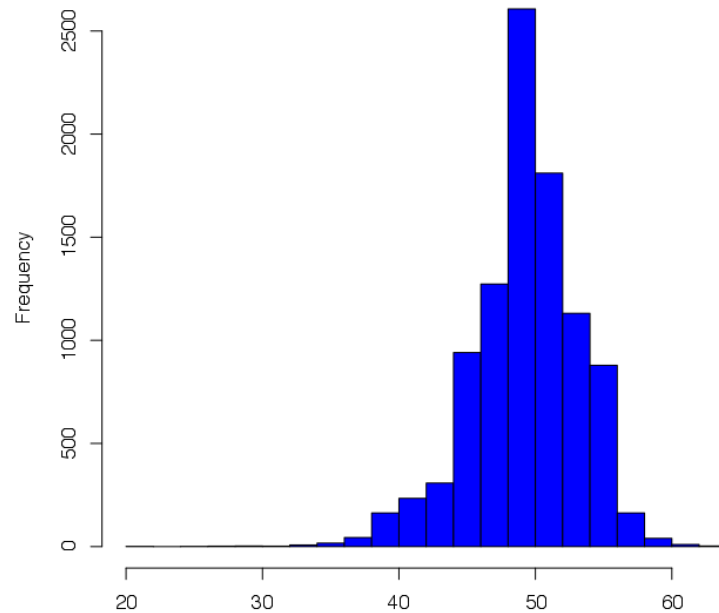

Menopausi algusaega mõjutavad geneetilised variandid

TÜ Geenivaramu

3074 naist (vanus ≥ 45)

Varane menopaus: 159 (5.2%)

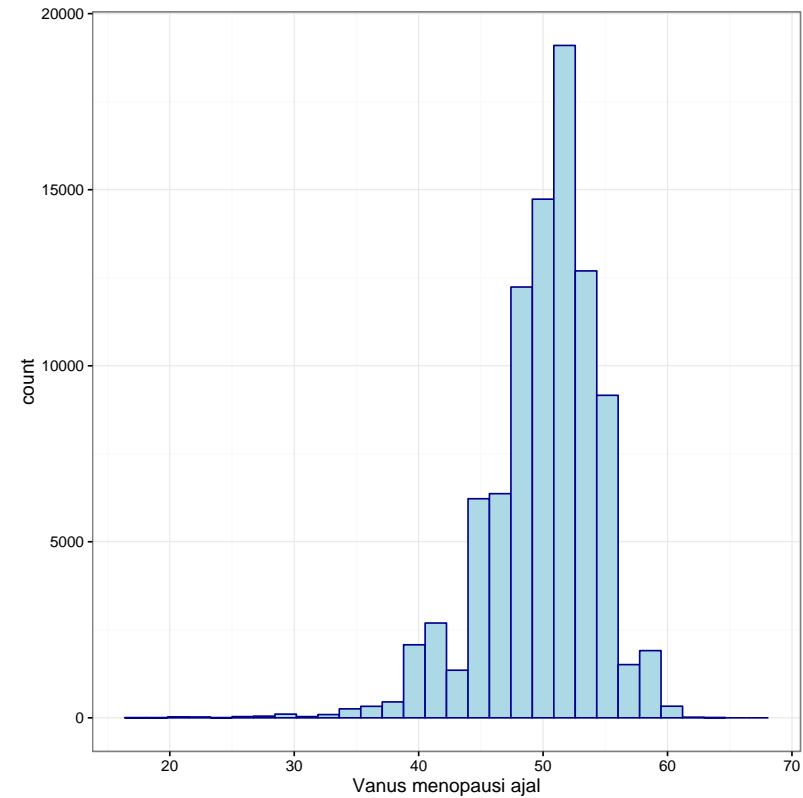

UK Biobank

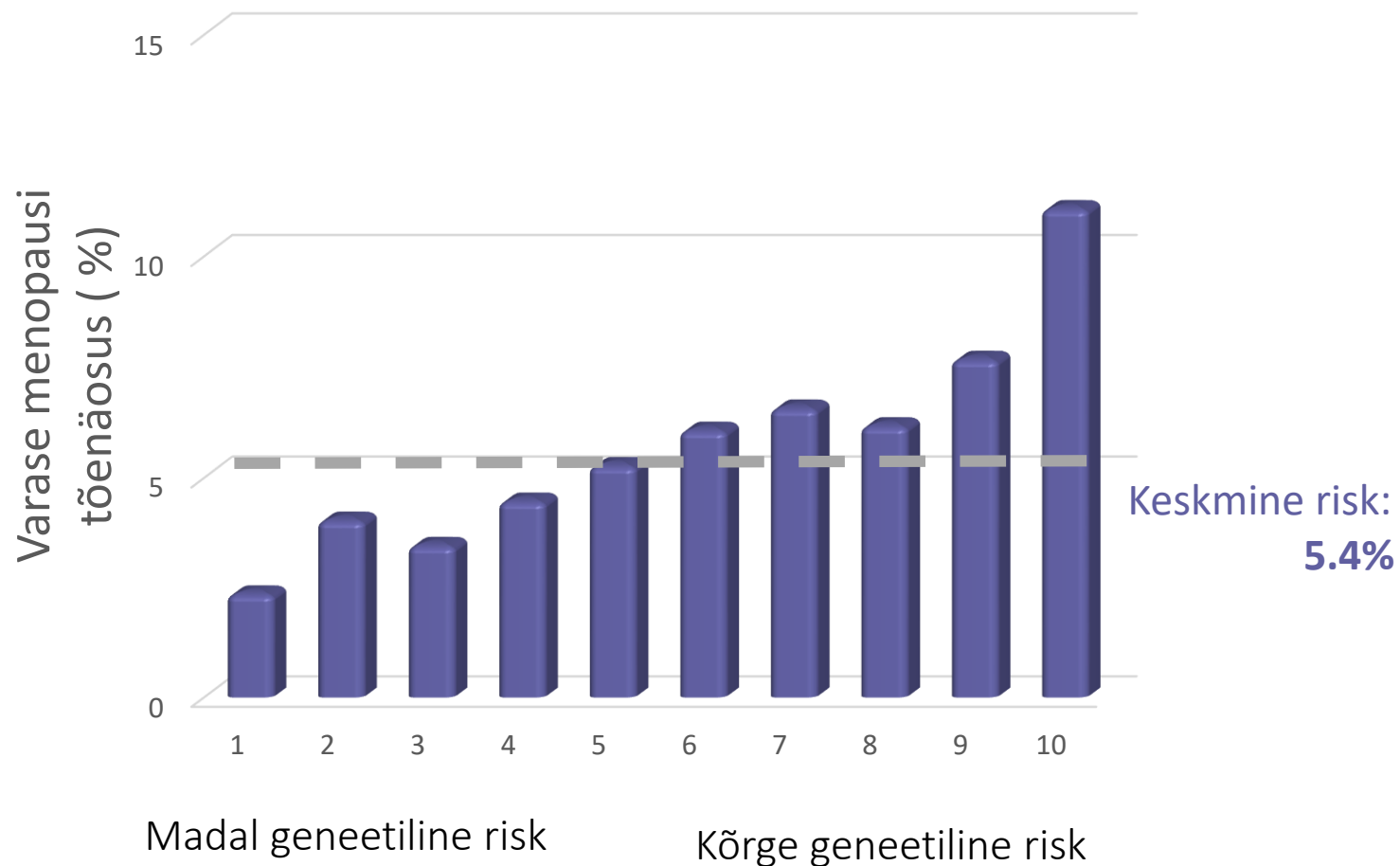
124 691 naist (vanus ≥ 45)

Varane menopaus: 8870 (7.1%)

Enneaegne menopaus: 1896 (1.5%)

Geneetiline risk ja varane menopaus

Riskikategooria	Ei ole varast menopausi	Varane menopaus
10	1071	133
9	1111	93
8	1130	74
7	1124	80
6	1131	73
5	1140	64
4	1150	54
3	1162	42
2	1155	49
1	1175	29

Testi täpsus 78%

Kokkuvõte

- Geneetilise info analüüs võimaldab hinnata varase menopausi riski arvestatava täpsusega
 - Menopausi algusaega ei määra ainuüksi geneetika!
- Potentsiaalne abivahend naiste nõustamisel
 - Ebaselge etioloogiaga enneaegse menopausi diagnostika

Tänan!